

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

OPĆINSKI SUD U SPLITU

priznata
neposredno i ostalom

05. 11. 2019

odluka prenatu...
dane...
u prim...
prijetnja...

Broj: Revr 761/2015-5

REPUBLIKA HRVATSKA RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Jasenke Žabčić predsjednice vijeća, Marine Paulić članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, Dragana Katića člana vijeća, Darka Milkovića člana vijeća i Ivana Vučemila člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Marka Baleta, iz Grabovca, koga zastupa punomoćnik Joško Biliškov, odvjetnik u Zagrebu, Đorđićeva 5/III, protiv tuženice Općine Šestanovac, Šestanovac, koju zastupa punomoćnica Matea Burazin Lončar, odvjetnica u Imotskom, Kralja Zvonimira 54, radi utvrđenja, vraćanja na rad i isplate naknade štete, odlučujući o reviziji tuženice protiv presude Županijskog suda u Splitu poslovni broj Gžp-661/12 od 4. prosinca 2014. kojom je djelomično potvrđena i djelomično preinačena presuda Općinskog suda u Splitu poslovni broj Pr-551/11 od 15. prosinca 2011., u sjednici održanoj 17. rujna 2019.,

riješio je:

Ukidaju se presuda Županijskog suda u Splitu poslovni broj Gžp-661/12 od 4. prosinca 2014. i presuda Općinskog suda u Splitu poslovni broj Pr-551/11 od 15. prosinca 2011., te se predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja poništeno je rješenje Klasa: 112-01/06-01/08, Ur. br. 2155/03-06-02 od 10. srpnja 2006. kojim tužitelju prestaje radni odnos po sili zakona 7. srpnja 2006. (stavak I izreke), utvrđeno je da tužitelju nije prestao radni odnos kod tuženice 7. srpnja 2006. (stavak II izreke), naloženo je tuženici u roku od 8 dana vratiti tužitelja na radno mjesto pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Шестановач (stavak III izreke), naloženo je tuženici isplatiti tužitelju naknadu plaće za razdoblje od 7. srpnja 2006. do vraćanja na rad u visini bruto plaće za radno mjesto pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Шестановач, sve u mjesečnim iznosima i sa zateznim kamatama pobliže navedenim u izreci te presude (stavak IV izreke), te je naloženo tuženici naknaditi tužitelju trošak postupka u iznosu od 59.040,00 kuna, dok je za više traženi iznos od 79.060,00 kuna zahtjev tužitelja odbijen kao neosnovan (stavak V izreke).

Presudom suda drugog stupnja u stavku I izreke djelomično je odbijena žalba tuženice kao neosnovana i potvrđena prvostupanjska presuda u točkama I i II izreke kojim je prihvaćen

tužbeni zahtjev tužitelja. U stavku II izreke preinačena je prvostupajnska presuda u dijelu pod točkom III izreke na način da je naloženo tuženici vratiti tužitelja na radno mjesto za koje tužitelj ispunjava stručne uvjete dok se odbija zahtjev tužitelja da ga tuženica vrati na radno mjesto pročelnika Jedinog upravnog odjela Općine Šestanovac. Rješenjem istog suda ukinuta je prvostupajnska presuda u dijelu kojim je prihvaćen zahtjev tužitelja za isplatu iz osnove naknade plaće za razdoblje od 7. srpnja 2006. do vraćanja na rad te zahtjev za naknadu parničnih troškova (točka IV izreke u cijelosti i točka V izreke u dosuđenom dijelu) te se u navedenom dijelu predmet vraća prvostupajnskom sudu na ponovno suđenje.

Protiv drugostupajnske presude tuženica podnosi reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava te predlaže da se u cijelosti ukinu drugostupajnska i prvostupajnska presuda i predmet vrati prvostupajnskom sudu na ponovno suđenje pred drugo vijeće.

Podneskom od 3. siječnja 2018. (tuženica) ispravlja reviziju na način da reviziju podnesenu 13. veljače 2015. podnosi kao izvanrednu reviziju protiv drugostupajnske presude.

Tužitelj podnosi reviziju protiv drugostupajnske presude zbog bitne povrede odredaba Zakona o upravnim sporovima i pogrešne primjene materijalnog prava, te predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske ukinu drugostupajnsku presudu i predmet vrati Županijskog sudu u Splitu na ponovno "rješavanje" pred izmijenjeno vijeće. Podneskom od 21. srpnja 2016. tužitelj je prije donošenja odluke o reviziji "povukao" reviziju u ovom predmetu, pa ista nije razmatrana u ovom revizijskom postupku.

U odgovoru na reviziju tuženice tužitelj se protivi navodima revizije te predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske odbije reviziju koju je tužena podnijela protiv presude Županijskog suda u Splitu poslovni broj Gžp-661/12 od 4. prosinca 2014. kao neosnovanu.

Revizija je osnovana.

Prema odredbi čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13 i 89/14 - dalje: ZPP) stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupajnske presude:

1. ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude prelazi 200.000,00 kn,
2. ako je presuda donesena u sporovima o postojanju ugovora o radu, odnosno o prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa,
3. ako je drugostupajnska odluka donesena prema odredbama čl. 373.a i čl. 373.b tog Zakona.

U konkretnom slučaju drugostupajnska presuda donesena je u sporu o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa. Prema tome ispunjen je kriterij iz čl. 382. st. 1. toč. 2. za dopuštenost redovne revizije.

Stoga je na temelju odredbe čl. 392. a st. 1. ZPP revizijski sud ispitao pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za poništenje rješenja tuženice Klasa: 112-01/06-01/08, Ur. br. 2155/03-06-02 od 10. srpnja 2006. kojim tužitelju prestaje radni odnos po sili zakona 7. srpnja 2006., na utvrđenje da tužitelju nije prestao radni odnos 7. srpnja 2006. kod tuženice, za vraćanje tužitelja na rad kod tuženice na radno mjesto pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Šestanovac, te na isplatu naknade plaće za razdoblje od 7. srpnja 2006. do vraćanja na rad u visini bruto plaće za radno mjesto pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Šestanovac, sve u mjesečnim iznosima i sa zateznim kamatama pobliže navedenim u izreci presude.

U postupku koji je prethodio reviziji utvrđeno je:

- da je rješenjem tuženice od 22. travnja 1996. tužitelj primljen u radni odnos te je imenovan na radno mjesto tajnika, time da je obavljao poslove pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Šestanovac,

- da tužitelj do dana stupanja na snagu Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Narodne novine" broj 27/01 – dalje: ZDSN/01) nije položio državni stručni ispit, a po dotadašnjim propisima nije bio oslobođen obveze polaganja tog ispita, slijedom čega je u smislu odredbe čl. 127. st. 6. ZDSN/01 tužitelj trebao položiti državni stručni ispit u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu tog Zakona,

- da tužitelj nije položio državni stručni ispit,

- da je Odlukom tuženice Klasa: 023-05/06-01/01, Ur. br. 2155/03-02-02 od 15. veljače 2006. tužitelj razriješen s mjesta pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Šestanovac, koja odluka je donesena na temelju odredbe čl. 53.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01, 60/01, 125/05 i 109/07 – dalje: ZLPS),

- da je u ovoj parnici tužitelj podnio tužbu i radi poništenja citirane Odluke od 15. veljače 2006., međutim, konačno postavljeni tužbeni zahtjev ne sadrži zahtjev za poništenje iste već je tužitelj ostao samo pri zahtjevu za poništenje rješenja Klase: 112-01/06-01/08, Ur. br. 2155/03-06-02 od 10. srpnja 2006. kojim tužitelju prestaje radni odnos po zakonu 7. srpnja 2006., a koje rješenje je doneseno pozivom na odredbu čl. 118. toč. g. ZDSN/01 prema kojem službeniku prestaje služba po sili zakona ako ne položi državni stručni ispit u propisanom roku,

- da je tužitelj tražio od tuženice da mu omogući polaganje državnog stručnog ispita, a što je ova odbijala te mu nije omogućila polaganje ispita,

Na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja prvostupanjski sud ocjenjuje nezakonitim rješenje tuženice od 10. srpnja 2006. kojim tužitelju prestaje radni odnos po sili zakona 7. srpnja 2006. uz izraženo shvaćanje da poslodavac koji onemogućiti službenika u polaganju stručnog ispita, ne može utvrditi prestanak službe zbog nepoloženog ispita,

sljedom čega prihvaća zahtjev za poništenje rješenja tuženice od 10. srpnja 2006. kojim tužitelju prestaje radni odnos po sili zakona 7. srpnja 2006. i na utvrđenje da tužitelju nije prestao radni odnos kod tuženice 7. srpnja 2006.

Drugostupanjski sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja, obrazloženje i primjenu materijalnog prava prvostupanjskog suda osim u dijelu koji se odnosi na obvezu tuženice vratiti tužitelja na radno mjesto pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Šestanovac. Stoga u tom dijelu preinačuje prvostupanjsku presudu uz obrazloženje da je tužitelj odlukom tuženice Klasa: 023-05/06-01/01, Ur. br. 2155/03-02-02 od 15. veljače 2006. razriješen s mjesta pročelnika Jedinственог управног одјела Опćине Šestanovac, na temelju odredbe čl. 53.a ZLPS. Navedena odluka je konačna i pravomoćna pa zaključuje da nema zakonske osnove za vraćanje tužitelja na mjesto pročelnika. U takvim okolnostima ocjenjuje da je jedina obveza tuženice rasporediti tužitelja na drugo radno mjesto – sukladno stručnoj spremi jer to propisuje odredba čl. 53.a st. 3. ZLPS. Prema odredbi čl. 4. Zakona o državnim službenicima i namještenicima propisano je da rješenje kojim se odlučuje o prijemu u državnu službu, raspoređivanju na radno mjesto, te o drugim pravima, obvezama i odgovornostima službenika kao i o prestanku državne službe donosi čelnik tijela, koji za te poslove može ovlastiti nadređenog službenika, pa ujedno ocjenjuje da su ta rješenja upravni akt, dok u preostalom dijelu odbija žalbu tuženika kao neosnovanu i potvrđuje prvostupanjsku presudu.

Revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka tuženik izrijekom temelji na tvrdnji o učinjenoj bitnoj povredi odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP, a sadržajno i na tvrdnji o učinjenoj bitnoj povredi odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u vezi sa čl. 8. ZPP.

Prema odredbi čl. 144. st. 3. Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine" broj 92/05) u odnosu na službenike i namještenike u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave, Zakon o državnim službenicima i namještenicima ("Narodne novine" broj 27/01 – dalje: ZDSN) ostaje na snazi do stupanja na snagu posebnog zakona kojim će se urediti njihova prava, obveze i odgovornosti, dok je na temelju odredbe čl. 96. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje i 129/05 – dalje: ZLPS) do donošenja Zakona o lokalnim službenicima i namještenicima na djelatnike u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ZDSN-a.

Prema odredbi čl. 127. ZDSN st. 6. službenici iz stavka 1. ovog članka koji do stupanja na snagu ovog zakona nisu položili državni stručni ispit, a nisu ni oslobođeni obveze polaganja državnog stručnog ispita prema dosadašnjim propisima, dužni su položiti državni stručni ispit u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Prema odredbi čl. 118. ZDSN st. g. službeniku prestaje državna služba po sili zakona ako ne položi državni stručni ispit u propisanom roku – istekom roka u kojem je bio obavezan položiti državni stručni ispit.

U pravu je revident kada tvrdi da prvostupanjski sud donoseći presudu nije izvedene dokaze ocijenio u skladu sa odredbom čl. 8. ZPP i da je time u postupku pred

prvostupanjskim sudom počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi sa čl. 8. ZPP koja je bila od utjecaja za donošenje pravilne i zakonite presude.

Naime, kako to osnovano ističe tuženik pri ocjeni izvedenih dokaza i donošenja konačnog zaključka da je tužitelj dokazao da je podnio prijavu za polaganje državnog stručnog ispita, nižestupanjski sudovi su propustili brižljivo ocijeniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno, uzimajući u obzir rezultate cjelokupnog postupka.

Prvostupanjski sud polazi od utvrđenja, a takvo utvrđenje prihvaća i drugostupanjski sud, da je tužitelj iskazao volju za polaganje stručnog ispita i tražio tuženicu da mu omogući polaganje istoga, a što je ova odbila te mu onemogućila polaganje ispita. Ovakvo utvrđenje prvostupanjski sud temelji na iskazima tužitelja te svjedoka i to: Željka Trogrlića, Ante Merčepa, Marka Roščića i Joška Pejčkovića.

Međutim, iz stanja spisa barem za sada se ne može sa sigurnošću prihvatiti takav zaključak prvostupanjskog suda. Naime, svi saslušani svjedoci, osim svjedoka Željka Trogrlića koji u iskazi navodi "da se sjeća da je tuženik tražio da mu se plati polaganje stručnog ispita, ali ne zna da li je to učinio pisano ili usmeno", svi ostali svjedoci u svojim iskazima nisu mogli sa sigurnošću potvrditi je li tužitelj tražio polaganje stručnog ispita i da li mu je to omogućeno. Pritom, prvostupanjski sud propušta cijeliti podatak iz dopisa Središnjeg državnog ureda za upravu od 6. srpnja 2006. iz kojeg je vidljivo da tužitelj nije pristupio polaganju državnog stručnog ispita.

Na temelju čl. 79. st. 3. i čl. 88. st. 2. Zakona o državnim službenicima i namještenicima donesena je Uredba o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika ("Narodne novine" broj 78/03 i 57/04) kojom je u čl. 19. propisano da osoba koja polaže državni stručni ispit je dužna podnijeti prijavu za polaganje državnog stručnog ispita najkasnije dva mjeseca prije isteka vježbeničkog staža odnosno utvrđenog roka u kojem je dužna položiti državni stručni ispit.

Prema tome iskaze saslušanih svjedoka kao i tužitelja nižestupanjski sudovi nisu cijelili i u okolnostima odredbe čl. 19. Uredbe o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika i namještenika gdje je izričito propisana obaveza osobe koja polaže državni stručni ispit podnijeti prijavu za polaganje državnog stručnog ispita.

Dakle, prvostupanjski sud je pogrešno primijenio odredbu čl. 8. ZPP, a što je bilo od utjecaja za donošenje pravilne i zakonite presude, čime je počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. ZPP u vezi sa čl. 8. ZPP,

Drugostupanjski sud propustio je sankcionirati navedenu povredu odredaba parničnog postupka pa je i sam istu počinio.

Stoga osnovano u reviziji tuženik ukazuje na postojeće nejasnoće i proturječnosti o ocjeni nižestupanjskih sudova koji se odnosi na prijavu polaganja državnog stručnog ispita, a sve s obzirom na sadržaj navedenih zakonskih odredbi kao i iskaze saslušanih svjedoka.

Zbog učinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka valjalo je na temelju odredbe čl. 394. st. 1. ZPP u svezi sa čl. 354. st. 1. u svezi sa čl. 8. ZPP ukinuti nižestupanjske

presude i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. U ponovnom postupku nižestupanjski sudovi će otkloniti nejasnoće vezane za prijavu polaganja državnog stručnog ispita kako bi donijeli pravilnu i zakonitu odluku o tužbenom zahtjevu.

S tim u vezi valjalo je ukinuti odluku o troškovima parničnog postupka.

Zagreb, 17. rujna 2019.

Predsjednica vijeća:

Jasenska Žabčić, v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA

Ovlašteni potpisnik:

Voditelj Poslovnice za prijem i otpremu

